

Markedsrapport Frankrig

Baggrund

Frankrig er med sine 65 mio. indbyggere den syvende største økonomi i verden. Den franske økonomi er veldiversificeret, men har været hæmmet af mangel på strukturelle reformer. I 2017 blev den unge Emmanuel Macron valgt som præsident med et stort flertal. Han har både ambitionerne og den politiske styrke til at reformere Frankrigs økonomi, men han møder stor modstand fra dele af befolkningen. Macron har frem til 2022 til at reformere økonomien, hvor et nyt præsidentvalg næppe vil give Macron den samme vælgeropbakning. Frankrig har været medlem af EU siden begyndelsen, og landet har historisk haft en bærende rolle i udviklingen af det europæiske samarbejde.

Tabel 1: Økonomiske nøgletal for Frankrig

	2016	2017	2018	2019 (Skøn)	2020 (Skøn)	2021 (Skøn)
Real BNP-vækst	1,0	1,0	1,0	2,4	1,7	1,2
Inflation	0,1	0,3	0,8	1,3	1,9	1,4
Arbejdsløshed	9,9	10,1	9,8	9,1	8,8	8,4
Offentlig budgetbalance / BNP	-3,9	-3,6	-3,5	-2,8	-2,6	-2,5
Offentlig gæld (brutto) / BNP	94,8	95,6	98,0	98,4	98,3	99,3
Betalingsbalancens løb. poster/BNP	-1,3	-0,4	-0,5	-0,6	-0,7	-0,9

KILDE: EIU, NOVEMBER 2018

Udgivet af: Dansk Erhverv i samarbejde med EKF – Danmarks Eksportkredit

Økonomisk udvikling

Den franske økonomi er blandt de mest diversificerede økonomier i verden. Frankrig har blandt andet en meget stor fødevarer- og landbrugsproduktion, men landet producerer også biler, fly, farmaceutiske produkter mv. Hertil kommer, at Frankrig er det land i verden, som hvert år modtager flest udenlandske turister.

I international sammenhæng er den franske økonomi relativt stabil, men væksten har gennem en årrække været lav. Dette kan tilskrives flere strukturelle udfordringer. For det første har Frankrig en relativt høj arbejdsløshed på ca. 8,4 pct. Dette tal dækker over en ungdomsarbejdsløshed på knap 20 pct. Den høje arbejdsløshed kan blandt andet tilskrives et dysfunktionelt arbejdsmarked, hvilket også har været et af Macrons vigtigste prioriteringer, siden han overtog præsidentembedet i 2017. Macron ønsker at indføre en flexicuritymodel, som vi kender det fra Danmark. Modellen bygger på principperne om,

at virksomheder nemt skal kunne hyre og fyre i forhold til konjunkturerne. Til gengæld får arbejdsløse og fyrede bedre vilkår i form af arbejdsløshedsunderstøttelse og adgang til uddannelse.

Regeringens forsøg på at reformere det franske arbejdsmarked førte til massive protester i slutningen af 2018 og starten af 2019. De "Gule veste" eller "Gilets Jaunes" måtte dog tvinge Macron til at genoverveje sine reformplaner. Arbejderprotesterne kulminerede, da regeringen valgte at indføre højere afgifter på benzin, som især ville ramme folk uden for de store byer. Hårdt presset af de gule vestes protester droppede Macron benzinafgifterne og gav endda velfærdsindrømmelser til omkring fem millioner husstande med lave indkomster. Dette har mildnet utilfredsheden hos de gule veste, men har til gengæld sat yderligere pres på de offentlige finanser.

Landet udfordres i forvejen af svage offentlige finanser. Frankrig har ikke haft overskud på de offentlige finanser siden 1974, og den offentlige gæld var i 2018 på 98,3 pct. af BNP, hvilket er forholdsvis højt. Til trods for at Macron har vist sig i stand til at lytte og reagere på folks bekymringer, forventes det, at Macron fortsat vil møde modstand.

Frankrigs konkurrenceevne er desuden faldet henover de seneste 10 år, og konkurrenceevnen er markant lavere end i de nordeuropæiske lande. Det har været medvirkende til, at Frankrig siden 2015 har haft underskud på betalingsbalancen. Den svækkede konkurrenceevne skyldes blandt andet relativt høje lønninger, som især blev oparbejdet før finanskrisen i 2007. Frankrig er medlem af eurosamarbejdet og har derfor ikke mulighed for at forbedre konkurrenceevnen gennem pengepolitikken. Dermed beror en forbedring af konkurrenceevnen på strukturelle reformer.

Til trods for ovennævnte udfordringer er det aktuelle billede af fransk økonomi stadig relativt positivt. Frankrig har nydt godt af højkonjunktoren i Europa, eftersom hovedparten af Frankrigs eksport afsættes til resten af Europa. I 2017 var væksten, godt hjulpet på vej af højkonjunktoren, hele 2,3 pct., hvilket er det højeste niveau siden 2007. I 2018 faldt den økonomiske vækst til 1,7 pct., hvilket primært kan forklares med udviklingen i den globale økonomi. Væksten i 2019 forventes yderligere at falde til 1,2%.

På den måde er Frankrig da heller ikke upåvirket af den globale opbremsning i økonomien. I 2020-23 forventes den årlige gennemsnitlige vækst igen at nå et niveau på 1,6%. Stigning i privatforbruget og investeringer forventes at være de stærkeste drivkræfter bag væksten de kommende år, og privatforbruget ventes at tilføje 0,8% procentpoint til BNP. Reforme for at skabe et forbedret forretningsklima kan også komme til at drive eksternt efterspørgsel.

Tabel 2: **Frankrigs handelsforhold til Danmark**

Dobbeltbeskatningsaftale med Danmark	Ja
Franske investeringer i Danmark (beholdning i 3. kvartal 2018)	109,6 mia. DKK
Danske investeringer i Frankrig (beholdning i 3. kvartal 2018)	66,5 mia. DKK
Dansk vareeksport til Frankrig 2018	24,8 mia. DKK
Dansk tjenesteeksport til Frankrig 2018	10,7 mia. DKK.
Dansk vare- og tjenesteeksport til Frankrig 2018	35,5 mia. DKK.
Dansk vareimport fra Frankrig 2018	19,6 mia. DKK.
Dansk tjenesteimport fra Frankrig 2018	13,4 mia. DKK.
Dansk vare- og tjenesteimport fra Frankrig 2018	33,0 mia. DKK.
Danske datterselskaber i Frankrig 2018	450 (54.456 ansatte i alt)

Kilde: SKAT og Danmarks Statistik

Tabel 3: **Eksportudsigt for Frankrig**

	2018	2019	2020
Vækst i dansk vareeksport til Frankrig (pct.)	3,1	3,9	5,6
Vækst i dansk tjenesteeksport til Frankrig (pct.)	-2,2	-0,8	0,9
Vækst i vare- og tjenesteeksport til Frankrig (pct.)	1,7	2,7	4,5

Kilde: Udenrigsministeriet

Politisk udvikling

Frankrig er en semi-præsidentiel repræsentativ republik. Det vil sige, at folket vælger en præsident, men at der samtidig, uafhængigt af præsidentvalget, vælges et nationalt parlament. Magten er fordelt mellem parlamentet og præsidenten således, at parlamentet vedtager lovgivningen, mens præsidenten i vid udstrækning bestemmer over udenrigspolitikken. Det er dog præsidentens opgave at udpege premierministeren, hvorfor han i praksis også har stor indflydelse på indenrigspolitikken, og det er typisk præsidenten, der udstikker de overordnede linjer for indenrigspolitikken. Parlamentet består af et underhus (Nationalforsamlingen) og et overhus (Senatet).

Frankrig har stærke statsinstitutioner og en veletableret forfatning, der sikrer politisk stabilitet og kontinuitet. Til trods for at offentlige demonstrationer er almindelige, er de hovedsagelig fredelige og udgør kun en lille trussel for stabiliteten i regeringsførelsen.

Emmanuel Macron vandt præsidentvalget i maj 2017, og hans parti, En Marche, blev det største parti i Nationalforsamlingen ved det efterfølgende valg. En Marche fik dog et dårligt valg til Senatet i efteråret 2017, men Senatet har ikke samme vigtighed i den franske lovgivningsproces som Nationalforsamlingen.

Siden Macrons indsættelse som præsident har han navnlig markeret sig på to områder. Det har han gjort først og fremmest via sit reformprogram, som skal tage hånd om de aktuelle udfordringer for fransk økonomi. For det andet har han markeret sig stærkt på den udenrigspolitiske scene, hvor han har fremlagt en ny vision for EU-samarbejdet, der vil betyde dybere politisk integration mellem medlemsstaterne.

Foruden den nævnte arbejdsmarkedsreform ventes det, at Macron vil gennemføre yderligere reformer de kommende år. Der er blandt andet planer om reformering af arbejdsløshedsforsikrings- og pensionssystemet. Derudover ønsker Macron en større reformering af skattesystemet, hvilket indebærer en sænkelse af selskabsskatten fra 33 pct. til 25 pct. henover en årrække. På trods af solid støtte i Nationalforsamlingen må det dog forventes, at reformerne vil møde politisk modstand fra venstrefløjen og fagbevægelsen og kan derfor være svære at gennemføre i praksis.

Macrons ambitioner for EU-samarbejdet står på mange måder i kontrast med den stigende EU-skepsis i medlemsstaternes befolkninger. Macron ønsker nemlig en dybere EU-integration på en række politikområder. Det indebærer en fælles euro-finansminister, en EU-militærstyrke, harmonisering af asylregler, fælles selskabsskatteregler mv. Macrons vision for Europa har mødt stor modstand i en række af de mere EU-skeptiske lande, herunder Danmark.

Tabel 4: Frankrig på globale ranglister

Forsknings- & udviklingsintensitet (totale investeringer i pct. af BNP)	11 (ud af 76)
WIPO's Global Innovation Index	16 (ud af 127)
World Economic Forum's Global Competitiveness Index	17 (ud af 137)
Transparency Internationals "Corruption by country"(efter laveste niveau)	21 (ud af 180)
Verdensbankens "Ease of doing business" (samlet score)	32 (ud af 190)
Verdensbankens individuelle parametre:	
Bureaukrati ved opstart af virksomhed (efter laveste niveau)	30 (ud af 190)
Adgang til kredit (efter nemmeste adgang)	99 (ud af 190)
Beskyttelse af mindretalsaktionærer (efter mest effektive beskyttelse)	38 (ud af 190)
Bureaukrati for virksomheder ved eksport/import (efter laveste niveau)	1 (ud af 190)

Kilde: Se kildehenvisning på sidste side

Tabel 5: Markedsmuligheder

Vedvarende energi – Frankrig har store planer for at omlægge sin energiforsyning. På nuværende tidspunkt fylder atomkraft omkring 70 pct. af landets samlede energiforbrug, og der er planer om, at reducere landets atomkraftskapacitet fra nuværende 63 GW til 50 GW i 2030. Hvis dette mål realiseres, vil det efterlade et kæmpe hul i kapaciteten som forventes, vil blive udfyldt af især vind og solenergi. Andelen af Frankrigs energiforbrug fra vedvarende energi lå blot på 19 pct. i 2017, hvilket er betydeligt lavere end i mange andre europæiske lande. Målet her er, at andelen skal op på 23 pct. i 2020, men det er usikkert, om landet når denne målsætning. Der er altså et stykke vej endnu, før Frankrig når sit mål for energiomlægningen, og her er der klare markedsmuligheder for danske virksomheder. Et konkret fokus er offshore vindmølleparker – et område, som Danmark allerede har god erfaring med.

Sundhed & ældrepleje – De fleste vestlige økonomier døjer med en stigende ældrebyrde, og Frankrig er ingen undtagelse. 19 pct. af den franske befolkning er 65 eller derover, og det vil skabe et øget pres på ældreplejen. For at kunne imødekomme det stigende antal ældre, efterspørges der i høj grad effektive løsninger i ældreplejen. Her er der muligheder for, at danske virksomheder kan byde ind med ny velfærdsteknologi, der kan formindske udgifterne pr. person på bl.a. plejehjemmene.

Mode & Design – Frankrig har et stort møbelmarked, og danske eksportører er allerede stærkt repræsenteret på det franske marked. Danske designmøbler vækker stor interesse blandt de franske forbrugere – især klassikerne, men også mange af de yngre designere. Også inden for mode er der interesse for danske produkter. De danske modedesignere betragtes som en del af de nye 'trendsættere', og det afspejler sig i interessen hos de franske forbrugere. Flere danske modedesignere har allerede gjort sig bemærket ved de franske modeshows, og der er ligeledes blev åbnet danske butikker f.eks. i Paris.

Kilde: EKF

10 største danske eksportvarer til Frankrig

Tabel 6: **Overkategorier**

1.	Medicinske og farmaceutiske produkter	3,4 mia. kr.
2.	Maskiner og -tilbehør til industrien	2,5 mia. kr.
3.	Fisk, krebsdyr, bløddyr og varer deraf	2 mia. kr.
4.	Beklædningsgenstande og -tilbehør	1,4 mia. kr.
5.	Elektriske maskiner og apparater	1,3 mia. kr.
6.	Specialmaskiner til forskellige industrier	1,2 mia. kr.
7.	Møbler	1 mia. kr.
8.	Diverse forarbejdede varer	977 mio. kr.
9.	Metalvarer	822 mio. kr.
10.	Køretøjer	817 mio. kr.

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 7: **Underkategorier**

1.	Fersk eller kølet torsk af arten Gadus morhua	499,1 mio. kr.
2.	Enzymer og tilberedte enzymer	463,6 mio. kr.
3.	Vinddrevne elektriske generatorer	393,2 mio. kr.
4.	Træmøbler til soveværelset (undtagen stole og anden møbel til at sidde på).	349,6 mio. kr.
5.	Dele til ikke-elektriske kraftmaskiner og motorer	348,9 mio. kr.
6.	Træmøbler til spise- og dagligstue (undtagen stole og anden møbel til at sidde på).	267,1 mio. kr.
7.	Maskiner, apparater og mekaniske redskaber	248,1 mio. kr.
8.	Elektroniske integrerede kredsløb, som processorer kontrol- og styreenheder	247,4 mio. kr.
9.	Jordolie og råolier hidrørende fra bituminøse mineraler (undtagen kondensater af naturgas)	231,9 mio. kr.
10.	Fersk eller kølet torskefilet af arten Gadus morhua, Gadus ogac, Gadus macrocephalus og af fisk af arten Boreogadus saida	221,8 mio. kr.

Kilde: Danmarks Statistik

Kommercielt klima

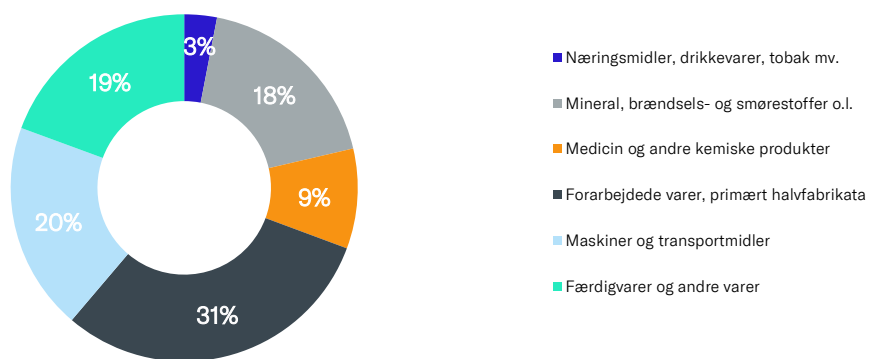
Frankrig har overordnet et godt kommercielt klima. På Verdensbankens Doing Business liste er landet placeret på en 32. plads. Indekset baserer sig på flere indikatorer. Siden 2018 har Frankrig forbedret sig på en række indikatorer – herunder adgang til elektricitet. Frankrig har gjort det lettere at få adgang blandt andet ved at streamline applikationsprocessen. Politisk har man også gjort det mindre bekosteligt for virksomheder at betale skat ved at nedsætte raten for selskabsskatter.

Tabel 8: **Modtagere af dansk vareeksport 2018, rangeret**

1.	Tyskland	102 mia. kr.
2.	Sverige	78,5 mia. kr.
3.	USA	56,5 mia. kr.
5.	Norge	42,2 mia. kr.
6.	Kina	29,9 mia. kr.
7.	Nederlandene	28,1 mia. kr.
8.	Frankrig	23,4 mia. kr.
9.	Polen	20,1 mia. kr.
10.	Italien	17,2 mia. kr.
11.	Finland	15,6 mia. kr.

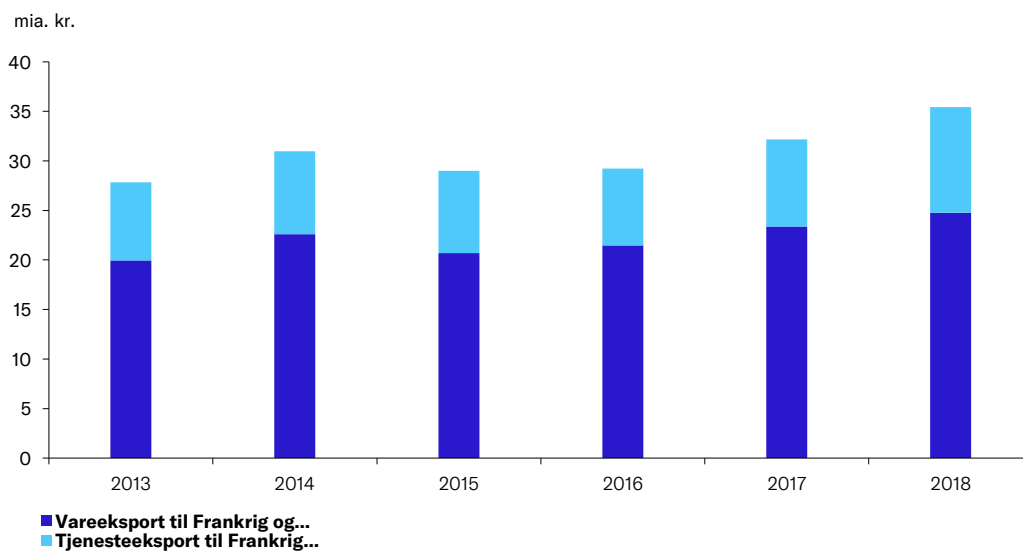
Kilde: Danmarks Statistik

Figur 1: Hovedkomponenter i den danske vareeksport til Frankrig fra feb. 2018 til okt. 2018

Kilde: Danmarks Statistik og Udenrigsministeriets eksportudsiget for Frankrig

Figur 2: Dansk vare- og tjenesteeksport til Frankrig fra 2013 til 2018

Kilde: Danmarks Statistik

Om Markedsrapport

Markedsrapport er en del af Dansk Erhvervs løbende overvågning af de internationale markeder og udkommer i opdateret version hvert kvartal. Publikationen udarbejdes i samarbejde med en gruppe samarbejdspartnere, der besidder en helt særlig viden om handels- og forretningsvilkår på de vigtigste danske eksportmarkeder. Samarbejdspartnerne er:

EKF – Danmarks Eksportkredit

Har du brug for en kredit til at udvikle din virksomhed eller levere en ordre til en kunde i udlandet? Har din eksportkunde brug for finansiering for at kunne købe dine varer? EKF er Danmarks Eksportkredit, og vi hjælper danske virksomheder frem i verden ved at finansiere jeres forretninger og tage de risici, der kan være forbundet med at handle med andre lande. Som en del af vores arbejde vurderer vi løbende økonomisk og politisk risiko på de fleste eksportmarkeder. Kontakt EKF på 35 46 26 00 eller besøg på www.ekf.dk, hvis din virksomhed har brug for finansiering til eksport eller er underleverandør til eksport.

Udenrigsministeriet (www.um.dk)

Markedsrapport er baseret på en række solide statistikkilder, som Dansk Erhverv finder troværdige: Danmarks Statistik, Eurostat, IMF, WTO, OECD, Danmarks Nationalbank, Verdensbanken og The Economist Intelligence Unit. Gengivelse af materiale fra Markedsrapport skal ske med Dansk Erhverv anført som kilde.

For yderligere information om Markedsrapport, herunder om muligheden for at blive samarbejdspartner, kontakt venligst Michael Bremerskov Jensen, chefkonsulent, EU & International, Dansk Erhverv, på tlf. +45 31 75 24 00 / e-mail: mje@danskerhverv.dk.

For mere om Dansk Erhverv se vores hjemmeside på: www.danskerhverv.dk.